VOORSTEL AB **CATEGORIE**: bespreekstuk
DATUM DB VERGADERING : 19 februari 2019
DATUM AB VERGADERING : 28 februari 2019
PORTEFEUILLEHOUDER : J.F. de Jong
REGISTRATIENUMMER : Z/16/006433-106177
OPSTELLER : José Kruiper, Judith Kruidhof, Arjan Schutte, telefoonnummer +31882331688

ONDERWERP
Mede oprichten Wij Windenergie Staphorst BV

VOORSTEL
1. Instemmen met het mede oprichten van Wij Windenergie Staphorst BV en daarvoor portefeuillehouder Hans de Jong mandateren.
2. Storten van € 1.000 (één duizend euro) startkapitaal in Wij Windenergie Staphorst BV.
3. Kennis nemen van statuten (bijlage 1, ter inzage bij bestuurszaken)

SAMENVATTING
Het Dagelijks Bestuur is in het AB van 16 oktober jl gemandateerd om de samenwerking met de coöperatie Wij Duurzaam Staphorst (coöperatie) verder in te vullen aan de hand van zes hoofdpunten. Een van de punten is samenwerken in een wind BV. Ook werd besloten om het benodigde kapitaal voor deze samenwerking op te nemen in de meerjarenbegroting 2019-2022. Het mede oprichten van een BV entiteit is een bevoegdheid van het Algemeen bestuur. De coöperatie en het waterschap richten samen een entiteit op waarin de samenwerking voor het windpark plaatsvindt: Wij Windenergie Staphorst BV (wind BV). Daarin vinden plaats de planontwikkeling, aanvragen van de vergunning en de SDE subsidie, de financiering met eigen vermogen en bancair vermogen, de aanbesteding met daarna de bouw en de exploitatie. Na de voorbereidingsfase als de vergunningen en de subsidiebeschikking er zijn, vindt bij de financial close (begin 2020) de definitieve besluitvorming door het waterschap en de coöperatie plaats over go/ no go voor het vervolg: de aanbesteding en bouw.

BESTUURLIJKE AANDACHTSPUNTEN
- *Energieneutraal waterschap*

We streven naar een energieneutraal waterschap in 2025. Participatie in dit windplan levert het waterschap ca. 30% voortgang op in de opgave voor energieneutraliteit. De samenwerkingspartner hierin is Coöperatie Wij Duurzaam Staphorst (coöperatie)), waarmee we een gezamenlijk windplan (12 MW) hebben ingediend (AB 17 april 2018) dat kan rekenen op medewerking van de gemeente Staphorst en de provincie Overijssel. De bedoeling is om als waterschap 20% te participeren, door een kapitaalstorting op aandelen van € 1 mln. (AB 16 oktober 2018).

- *Zes hoofdpunten in de samenwerking*

In het AB 16 oktober 2018 is ingestemd met de zes hoofdpunten waarlangs de samenwerking met de coöperatie wordt ingevuld. De accountant van het waterschap heeft ingestemd met de aanpak langs deze hoofdlijnen. Het Dagelijks bestuur werd voor de verdere uitwerking ervan gemandateerd. Ook werd ingestemd om het benodigde kapitaal op te nemen in de meerjarenbegroting 2019 - 2022.

De hoofdpunten zijn:
1. Deelname in windproject vindt plaats door inbreng van kapitaal in het eigen vermogen van een wind BV in de vorm van aandelen.

2. De middelen die WDODelta inbrengt in het project kennen een vergoeding die vergelijkbaar is met andere partijen die middelen inbrengen. De financiële inbreng van WDODelta kan worden terugverdiend in een periode van ongeveer 10 jaar.
3. Tijdens de hele looptijd van het project (bijv. 15 of 20 jaar) wordt bijgedragen aan energieneutraliteit van het waterschap naar rato van onze inbreng in de vorm van GvO's (certificaten Garanties van Oorsprong).
4. De vergoeding voor WDODelta voor participatie en de vergoeding die andere partijen voor hun participatie ontvangen is markconform.
5. De voorbereiding en realisatie van het project gebeurt in nauwe samenwerking met de omgeving.
6. De samenwerking wordt gefaseerd aangegaan. Na de intentieovereenkomst volgt de samenwerkingsovereenkomst waarna op het moment van financial close besloten wordt go / no go aanbesteding en bouw.

Het DB heeft de samenwerkingsovereenkomst uitgewerkt volgens deze hoofdlijnen (DB 19 februari 2019). Daarin wordt de rol en positie van het waterschap in dit traject geborgd.
Het mede oprichten van de BV is een bevoegdheid van het Algemeen bestuur. Dit beslispunt wordt aan u voorgelegd.

- Beslispunt 1 mede oprichten Wij Windenergie Staphorst BV (wind BV).

De BV-vorm is vanuit juridische en fiscale optiek de meest geschikte rechtsvorm om de samenwerkingsactiviteiten voor het partnerschap in onder te brengen. Het waterschap levert één van de drie leden in de Raad van Commissarissen (RvC) van de BV en krijgt daardoor een formele toezichtsrol.
In bijlage 1 zijn de statuten opgenomen van wind BV. Ze zijn in deze fase vertrouwelijk en liggen ter inzage voor AB leden bij bestuurszaken.
In de statuten worden geregeld: het doel van de BV, de wijze van besluitvorming, de wijze van vertegenwoordiging namens de BV, verdeling van het aandelenkapitaal, de uitgifte en het beheer van de aandelen, en de uitschrijving van de aandeelhoudersvergadering.
Bij het beoordelen van de statuten is geadviseerd door Dirkzwager Advocaten & Partners en accountant Deloitte.

Moment van oprichting BV
De vergunningen en de subsidies worden aangevraagd door de wind BV, deze staan omwille van de voortgang in een strakke planning: in maart worden de vergunningen aangevraagd zodat nog dit jaar in oktober de subsidieaanvraag gedaan kan worden.
De vergunningaanvraag is per 1 maart a.s.. Het is daarom nodig dat de wind BV uiterlijk op die datum is opgericht. Het is voor het waterschap van belang hier formeel participant in te zijn. De BV bezit nl. de rechten van de te verwachten vergunningen en ook van de te ontvangen subsidiebeschikking.

- Beslispunt 2 Storten kapitaal

Volgens de regels moet een BV bij oprichting over eigen vermogen kunnen beschikken.
Conform de onderlinge verhouding (aandeel waterschap 20%) stort bij de oprichting het waterschap € 1.000 (één duizend euro) kapitaal in het eigen vermogen en de coöperatie (aandeel 80%) stort € 4.000 (vier duizend euro).

OMGEVING EN PARTNERS
Het belangrijkste kenmerk van het windproject is dat het coöperatief wordt opgezet met de gemeenschap in Staphorst. Er is commitment voor de aanpak bij de gemeente Staphorst en bij de provincie Overijssel. De statuten van de wind BV regelen onder meer de uitgifte en beheer van aandelen van de stakeholders (inwoners en bedrijven uit de gemeente Staphorst, coöperatie, waterschap).

FINANCIËN

In de meerjarenbegroting 2019 - 2022 is rekening gehouden met deelname in de wind BV voor een bedrag van € 1.000.000.

RISICO'S
In het traject speelt een aantal onzekerheden een rol.
De onzekerheden en de risico's wijzigen qua aard naar mate we verder in het traject komen: van planontwikkeling, vergunningaanvragen en subsidieaanvragen, naar financial close, aanbesteding, bouw en daarna productie van windenergie. De besluitvorming vindt daarom ook in fasen plaats.

- *Aansprakelijkheid waterschap*

Door van begin af aan te participeren in de wind BV en ook in de RvC zitting nemen, heeft het waterschap formeel invloed en zeggenschap op de verdere ontwikkeling van het traject. Met de beoogde kapitaal storting van € 1.000.000 is het aandeel van het waterschap 20% in het eigen vermogen. De BV verricht zelfstandig rechtshandelingen, dat maakt dat de BV zelf verantwoordelijk en aansprakelijk is, en niet de oprichters (coöperatie en waterschap). Wat resteert is de aansprakelijkheid als aandeelhouder en dat zich beperkt zich tot het bedrag waarmee het waterschap uiteindelijk in de wind BV participeert (20%).

- *Onzekerheden bij de planontwikkeling en de voorbereiding*

De strakke tijdplanning van het project vormt een risico. Ondanks alle voorbereidingen en inzet kunnen er vertragingen op gaan treden of bestaat zelfs het risico dat het niet tot realisatie komt (bijv. geen vergunningen, geen subsidie). Eventuele juridische procedures bij vergunningen kunnen leiden tot vertraging, extra inzet en dus toenemende voorbereidingskosten.

- *Financial close*

In deze fase is 'alles' bekend (begin 2020). De vergunningen en de subsidiebeschikking zijn verleend en de definitieve business case is opgemaakt. Dan is er definitief inzicht in het te investeren eigen en vreemd vermogen, opbrengsten en de jaarlijkse te verwachten cashflow waaruit de betalingen voor vergoedingen en de onkosten zullen worden gedaan. Dit wordt voorgelegd voor besluitvorming (go / no go) aan de beide partners waterschap en de coöperatie. Indien het project verder gaat en het waterschap toch afhaakt, worden reeds geïnvesteerde bedragen aan het waterschap terugbetaald.

- *Bouw en exploitatie*

Deze activiteiten worden vanuit de BV aangestuurd en worden uitgevoerd door professionele partijen. Er worden door de BV (langjarige) contracten gesloten. Voor de bedrijfsvoering worden (opstal)verzekeringen afgesloten waarmee de risico's in de bedrijfsvoering afgedekt zijn.

- *Tegenvallende inkomsten elektriciteitsproductie*

De inkomsten uit stroomproductie en subsidie en de kosten van een windpark worden van te voren vrij nauwkeurig in beeld gebracht. Dat leidt tot een bekende cashflow over 15 jaar en langer, waaruit de betalingen worden verricht. Bij (tijdelijk) tegenvallende stroominkomsten (minder wind, tegenvallende elektriciteitsprijzen e.d.) of onvoorziene onkosten, wordt het ritme van de uitbetalingen van vergoedingen meer uitgesmeerd over de tijd door ze als tegoeden te boeken op de cumulatieve aandelen, waaronder die van het waterschap.

- *Faillissement windpark*

Ingeval van faillissement van het windpark is het financiële risico voor het waterschap maximaal het bedrag waarmee het participeert in de wind BV; bij 20% participatie is dat in dit geval € 1 mln.

- *Imago*

Bij de planontwikkeling is er soms sprake van hevige emoties bij bepaalde groepen inwoners over de beoogde locaties van de windmolens. Met de oprichting van de wind BV wordt de samenwerking van de coöperatie met het waterschap nog sterker benadrukt en komt deze ook naar buiten.

TOELICHTING

- Activiteiten wind BV

De wind BV is opdrachtgever voor de voorbereidingen, de aanbesteding, de bouw en exploitatie van het windpark. De wind BV bevat na financial close eigen en vreemd vermogen. De financiering van het eigen vermogen gebeurt door de uitgifte en beheren van letteraandelen (coöperatie, inwoners en bedrijven uit Staphorst, waterschap) en door bancaire financiering aan te trekken.
De werkzaamheden worden verricht door de projectorganisatie olv een externe projectleider met ondersteuning van professionele windadviseurs.

- Samenwerking coöperatie en waterschap

Overzicht van de samenwerkingsvormen tussen het waterschap en de coöperatie in de huidige fase:

- Samenwerkingsovereenkomst coöperatie en waterschap (DB 19 februari)
- Gezamenlijke wind BV (aandeelhouder) en lid RvC. (besluitvorming AB 28 februari)
- Deelnemen aan de ambtelijke en de bestuurlijke begeleidingsgroep van het windproject.

- Projectplanning

De werkzaamheden in het windproject hebben de volgende ambitieuze planning:

Maart 2019	Oktober 2019	Q1 2020	Q1 – Q4 2020	Begin 2021
Indienen aanvraag vergunningen (gemeente, provincie)	Indienen SDE subsidieaanvraag (RVO)	-Financial close -'Go / no go'	Bij 'go': -Financiering -Aanbesteden -Bouw	Productie windenergie

BIJLAGEN

1. Statuten Wind BV (Wij Windenergie Staphorst BV); in deze fase van het proces vertrouwelijk. Deze liggen voor AB leden ter inzage bij het cluster bestuurszaken.

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
ir. E. de Kruijk

de dijkgraaf,
ir. H.H.G. Dijk